

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Anden Afdeling)

24. maj 2016 *

»Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik — restriktive foranstaltninger over for visse personer og enheder med henblik på at forhindre nuklear spredning i Iran — indefrysning af midler — retlig fejl — retsgrundlag — fejlskøn — bevismangel«

I de forenede sager T-423/13 og T-64/14,

Good Luck Shipping LLC, Dubai (De Forenede Arabiske Emirater), ved F. Randolph, QC, barrister M. Lester og solicitor M. Taher,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved V. Piessevaux og B. Driessen, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående dels en påstand om annullation af Rådets afgørelse 2013/270/FUSP af 6. juni 2013 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2013, L 156, s. 10), Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 522/2013 af 6. juni 2013 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 267/2012 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2013, L 156, s. 3), Rådets afgørelse 2013/661/FUSP af 15. november 2013 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2013, L 306, s. 18) og Rådet gennemførelsesforordning (EU) nr. 1154/2013 af 15. november 2013 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 267/2012 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2013, L 306, s. 3), for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren, dels en påstand om, at det fastslås, at Rådets afgørelse 2013/497/FUSP af 10. oktober 2013 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2013, L 272, s. 46) og Rådets forordning (EU) nr. 971/2013 af 10. oktober 2013 om ændring af forordning (EU) nr. 267/2012 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2013, L 272, s. 1) ikke finder anvendelse,

har

RETTEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, E. Martins Ribeiro, og dommerne S. Gervasoni og L. Madise (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig M. Junius,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. januar 2016,

* Processprog: engelsk.

afsagt følgende

Dom

Baggrunden for tvisten

- 1 Denne sag er anlagt i forbindelse med de restriktive foranstaltninger, som er blevet indført for at lægge pres på Den Islamiske Republik Iran med henblik på at få denne til at ophøre med spredningsfølsomme nukleare aktiviteter og udvikling af fremføringssystemer til kernevåben.
- 2 Sagsøgeren, Good Luck Shipping LLC, er et skibsagentur i Dubai (De Forenede Arabiske Emirater). Sagsøgeren står for at tilrettelægge fortøjning, losning og lastning af fragt.
- 3 Den 26. juli 2010 vedtog Rådet for Den Europæiske Union på grundlag af artikel 29 TEU afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran og om ophævelse af fælles holdning 2007/140/FUSP (EUT 2010, L 195, s. 39). Artikel 20, stk. 1, i denne afgørelse fastsætter:

»Alle midler og økonomiske ressourcer, der direkte eller indirekte tilhører, ejes, besiddes eller kontrolleres af følgende, indefrys:

[...]

- b) de personer og enheder, der ikke er omfattet af bilag I, men som er involveret i, har direkte tilknytning til eller yder støtte til Irans spredningsfølsomme nukleare aktiviteter eller til udvikling af fremføringsmidler til kernevåben, herunder også ved at være involveret i indkøb af forbudte produkter, materiel, udstyr, varer og teknologi, eller personer eller enheder, der handler på deres vegne eller efter deres anvisninger, eller enheder, der ejes eller kontrolleres af dem, herunder ved hjælp af ulovlige midler, eller personer og enheder, der har bistået udpegede personer eller enheder med at unddrage sig eller overtræde bestemmelserne i UNSCR 1737 (2006), UNSCR 1747 (2007), UNSCR 1803 (2008) og UNSCR 1929 (2010) eller i denne afgørelse samt andre højtstående medlemmer af og enheder i IRGC og IRISL og enheder, der ejes eller kontrolleres af dem, eller som handler på deres vegne, som opført på listen i bilag II.

[...]«

- 4 I bilag II til afgørelse 2010/413 med overskriften »Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL)« er navnene på en række selskaber, herunder IRISL og Hafize Darya Shipping Lines (herefter »HDSL«), blevet opført på listen over enheder, hvis midler indefrys.
- 5 Den 8. oktober 2010 anlagde en række selskaber, herunder IRISL og HDSL, for Retten et annulationssøgsmål registreret under sagsnummer T-489/10 til prøvelse af bl.a. afgørelse 2010/413, for så vidt som denne vedrørte dem.
- 6 Den 25. oktober 2010, efter vedtagelsen af afgørelse 2010/413, vedtog Rådet forordning (EU) nr. 961/2010 om restriktive foranstaltninger over for Iran og om ophævelse af forordning (EF) nr. 423/2007 (EUT 2010, L 281, s. 1). Artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 961/2010 fastsætter, at pengemidler og økonomiske ressourcer hos de personer, enheder eller organer, der er opført i bilag VIII til nævnte forordning, indefrys. Navnene på en række enheder, herunder IRISL og HDSL, blev opført på listen i nævnte bilag.

- 7 Den 1. december 2011 vedtog Rådet afgørelse 2011/783/FUSP om ændring af afgørelse 2010/413 (EUT 2011, L 319, s. 71), hvorved Rådet bl.a. føjede sagsøgerens navn til listen i bilag II til afgørelse 2010/413 under afsnit III.
- 8 Samme dag vedtog Rådet gennemførelsesforordning (EU) nr. 1245/2011 om gennemførelse af forordning nr. 961/2010 (EUT 2011, L 319, s. 11), hvorved Rådet bl.a. føjede sagsøgerens navn til listen i bilag VIII til forordning nr. 961/2010.
- 9 I afgørelse 2011/783 og i gennemførelsesforordning nr. 1245/2011 (herefter samlet »retsakterne af december 2011«) begrundede Rådet indefrysningen af sagsøgerens pengemidler og økonomiske ressourcer således:

»Virksomhed, der handler [på vegne af IRISL]. [Sagsøgeren] blev stiftet som efterfølger til Oasis Freight Company alias Great Ocean Shipping Services, der var omfattet af EU-sanktioner og i likvidation. [Sagsøgeren] har udstedt falske transportdokumenter for IRISL og andre enheder, der [ejes] eller kontrolleres af IRISL. [Sagsøgeren h]andler i De Forenede Arabiske Emirater på vegne af HDSL og [Safirán Payam Darya Shipping Lines], der er opført på EU's liste. [Sagsøgeren blev stiftet i] juni 2011 på grund af sanktioner [som efterfølger til] Great Ocean Shipping Services og Pacific Shipping.«

- 10 Ved skrivelse af 5. december 2011 underrettede Rådet sagsøgeren om opførelsen af dennes navn på listerne over personer og enheder, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger over for Iran, som de står opført i henholdsvis bilag II til afgørelse 2010/413 og bilag VIII til forordning nr. 961/2010.
- 11 Ved skrivelse af 7. februar 2012 indgav sagsøgeren sine bemærkninger til retsakterne af december 2011 og anmodede om aktindsigt i Rådets sagsakter.
- 12 Den 9. februar 2012 indgav sagsøgeren et søgsmål med påstand om annulatio af retsakterne af december 2011, for så vidt som disse retsakter vedrørte sagsøgeren. Nævnte søgsmål blev registreret under sagsnummer T-57/12.
- 13 Den 23. marts 2012 ophævede Rådets forordning (EU) nr. 267/2012 af 23. marts 2012 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2012, L 88, s. 1) forordning nr. 961/2010. Sagsøgerens navn blev af Rådet opført på listen i bilag IX til forordning nr. 267/2012. Sidstnævnte forordnings artikel 23, stk. 2, fastsætter:

»Alle pengemidler og økonomiske ressourcer, som tilhører, ejes, besiddes eller kontrolleres af de personer, enheder eller organer, der er opført i bilag IX, indefrys. Bilag IX indeholder en liste over fysiske og juridiske personer, enheder og organer, som i overensstemmelse med artikel 20, stk. 1, litra b) og c), i Rådets afgørelse 2010/413/FUSP anses for:

[...]

- b) at være en fysisk eller juridisk person, en enhed eller et organ, som har bistået personer, enheder eller organer, der er opført på listen, med at omgå eller bryde bestemmelserne i denne forordning, i Rådets afgørelse 2010/413/FUSP eller i UNSCR 1737 (2006), UNSCR 1747 (2007), UNSCR 1803 (2008) og UNSCR 1929 (2010)

[...]

- e) at være en juridisk person, en enhed eller et organ, som ejes eller kontrolleres af Islamic Republic of Iran Shipping Lines, eller som handler på deres vegne.«

- 14 Sagsøgerens navn blev opført på listen i punkt III, B, 43, i bilag IX til forordning nr. 267/2012, og de samme grunde som dem, der er anført i retsakterne af december 2011, blev påberåbt (jf. præmis 9 ovenfor).
- 15 Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 30. april 2012 tilpassede sagsøgeren sine påstande i sag T-57/12 med henblik på også at anfægte forordning nr. 267/2012, for så vidt som den vedrørte sagsøgeren.
- 16 Ved skrivelse af 31. maj 2012 besvarede Rådet sagsøgerens skrivelse af 7. februar 2012 og fremsendte til sagsøgeren de dokumenter, på baggrund af hvilke Rådet havde vedtaget retsakterne af december 2011 og opført sagsøgerens navn på listerne over personer og enheder, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger over for Iran, som de står opført i henholdsvis bilag II til afgørelse 2010/413 og bilag VIII til forordning nr. 961/2010.
- 17 Ved skrivelse af 31. januar 2013 fremsendte sagsøgeren sine bemærkninger til Rådet om opførelsen af sagsøgerens navn på listerne over personer og enheder, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger over for Iran, som de står opført i henholdsvis bilag II til afgørelse 2010/413 og bilag IX til forordning nr. 267/2012 (herefter »de omtvistede lister«).
- 18 Den 6. juni 2013 vedtog Rådet afgørelse 2013/270/FUSP om ændring af afgørelse 2010/413 (EUT 2013, L 156, s. 10) og gennemførelsesforordning (EU) nr. 522/2013 om gennemførelse af forordning nr. 267/2012 (EUT 2013, L 156, s. 3). I disse retsakter (herefter samlet »retsakterne af juni 2013«) har Rådet ændret begrundelserne for opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister således:

»Virksomhed, der handler på vegne af IRISL. Kontrolleres af [M.M.F.]. [Sagsøgeren] blev stiftet som efterfølger for Oasis Freight Company alias Great Ocean Shipping Services, der var omfattet af EU-sanktioner og i likvidation. [Sagsøgeren] har udstedt falske transportdokumenter for IRISL og andre enheder, der ejes eller kontrolleres af IRISL. [Sagsøgeren h]andler i De Forenede Arabiske Emirater på vegne af HDSL og [Safirán Payam Darya Shipping Lines], der er opført på EU's liste. [Det blev s]tiftet i juni 2011 på grund af sanktioner som efterfølger for Great Ocean Shipping Services.«
- 19 Ved skrivelse af 10. juni 2013 meddelte Rådet sagsøgeren retsakterne af juni 2013. Rådet oplyste også om muligheden for at indgive en anmodning om, at afgørelsen om at opføre virksomhedens navn på de omtvistede lister tages op til fornyet overvejelse, og om muligheden for at anfægte disse retsakter for Retten.
- 20 Den 16. august 2013 indgav sagsøgeren et søgsmål for Retten med påstand om annullation af retsakterne af juni 2013, for så vidt som disse retsakter vedrørte sagsøgeren. Dette søgsmål blev registreret under sagsnummer T-423/13.
- 21 Ved dom af 6. september 2013, Good Luck Shipping mod Rådet (T-57/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:410), gav Retten sagsøgeren medhold og annullerede retsakterne af december 2011 og forordning nr. 267/2012, for så vidt som de vedrørte sagsøgeren, med den begrundelse, at Rådet ikke havde godtgjort de omstændigheder, som foreholdtes sagsøgeren (dom af 6.9.2013, Good Luck Shipping mod Rådet, T-57/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:410, præmis 68).
- 22 Hvad angår de tidsmæssige virkninger af annullationen af retsakterne af december 2011 og forordning nr. 267/2012, som er anført i den dom, der er nævnt i præmis 21 ovenfor, fastslog Retten, at virkningerne af afgørelse 2011/783 skulle opretholdes for så vidt angår sagsøgeren, indtil annullationen af forordning nr. 267/2012, som i medfør af artikel 60, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, uanset artikel 280 TEUF, fik virkning ved udløbet af den appelfrist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut.

- 23 Ved dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), ophævede Retten bl.a. bilag II til afgørelse 2010/413, bilag VIII til forordning nr. 961/2010 og bilag IX til Rådets forordning nr. 267/2012, for så vidt som disse retsakter fastsatte opførelsen af IRISL's navn på de omtvistede lister, med den begrundelse, at Rådet ikke havde godtgjort, at IRISL havde ydet støtte til nuklear spredning (dom af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453, præmis 76). Retten annullerede derefter opførelsen af navnene på andre enheder, der mistænktes for at have handlet på vegne af IRISL, herunder HDSL, med den begrundelse, at den omstændighed, i henhold til hvilken deres navne var blevet opført, nemlig det forhold, at de var kontrolleret af eller havde handlet på vegne af IRISL, ikke længere begrundede vedtagelsen og opretholdelsen af restriktive foranstaltninger over for dem, idet det ikke var blevet gyldigt fastslået, at IRISL havde ydet støtte til nuklear spredning (dom af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453, præmis 77).
- 24 Hvad angår de tidsmæssige virkninger af annullationen af retsakterne af december 2011 og forordning nr. 267/2012, som er anført i den dom, der er nævnt i præmis 21 ovenfor, fastslog Retten, at virkningerne af afgørelse 2010/413 som ændret ved afgørelse 2010/644, skulle opretholdes for så vidt angår IRISL og de andre sagsøgere, herunder HDSL og Safiran Payam Darya Shipping Lines (herefter »SAPID«), indtil annullationen af forordning nr. 267/2012, som i medfør af artikel 60, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, uanset artikel 280 TEUF, fik virkning ved udløbet af den appelfrist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut.
- 25 Den 10. oktober 2013 vedtog Rådet afgørelse 2013/497/FUSP om ændring af afgørelse 2010/413 (EUT 2013, L 272, s. 46) og forordning (EU) nr. 971/2013 om ændring af forordning nr. 267/2012 (EUT 2013, L 272, s. 1) (herefter samlet »foranstaltningerne af 2013«). Disse retsakter ændrede særligt de generelle kriterier for opførelse på listen over personer eller enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger med henblik på at forhindre nuklear spredning i Iran, og som er omhandlet i artikel 20, stk. 1, litra b), i afgørelse 2010/413 og i artikel 23, stk. 2, litra b) og c), i forordning nr. 267/2012. Retsakterne fastsatte bl.a. nye generelle kriterier for opførelse på de omtvistede lister, der gør det muligt at lade dem omfatte navnene på:
- personer eller enheder, der har unddraget sig eller overtrådt bestemmelserne i De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution (»UNSCR«) 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) og 1929 (2010), i afgørelse 2010/413 og i forordning nr. 267/2012
 - personer eller enheder, som har bistået udpegede personer eller enheder med at unddrage sig eller overtræde nævnte bestemmelser
 - personer eller enheder, som ejes eller kontrolleres af IRISL, som handler på vegne af IRISL eller leverer forsikringsydelser eller andre vigtige tjenesteydelser til IRISL, eller til enheder ejet eller kontrolleret af IRISL eller som handler på deres vegne.
- 26 Ved skrivelse af 14. oktober 2013 meddelte Rådet sagsøgeren, at det havde noteret sig dom af 6. september 2013, Good Luck Shipping mod Rådet (T-57/12, ikke trykt, EU:T:2013:410), og at det havde til hensigt at genopføre sagsøgerens navn på de omtvistede lister under anvendelse af de nye generelle kriterier for opførelse, der er fastsat ved foranstaltningerne af oktober 2013. Rådet gav sagsøgeren en frist indtil den 1. november 2013 til at fremsætte sine bemærkninger.
- 27 Den 31. oktober 2013 anfægtede sagsøgeren den begrænsede svarfrist, som var blevet givet, anmodede Rådet om at bekræfte, at sagsøgerens navn ikke ville blive genopført på de omtvistede lister, eller begærede i modsat fald aktindsigt i samtlige oplysninger og beviser, som Rådet baserede sig på, og anmodede om at få et begrundet svar på sin skrivelse.
- 28 Den 15. november 2013 blev sagsøgerens navn opført på listen i bilag II til afgørelse 2010/413 ved Rådets afgørelse 2013/661/FUSP om ændring af afgørelse 2010/413 (EUT 2013, L 306, s. 18).

- 29 Som følge heraf blev sagsøgerens navn samme dag opført på listen i bilag IX til forordning (EU) nr. 267/2012 ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1154/2013 af 21. december 2012 om gennemførelse af forordning nr. 267/2012 (EUT 2013, L 306, s. 3).
- 30 I afgørelse 2013/661 og i forordning nr. 1154/2013 (herefter samlet »retsakterne af november 2013«) gav Rådet følgende begrundelse:
- »Good Luck Shipping Company LLC udfører som agent for HDSL i De Forenede Arabiske Emirater vigtige tjenesteydelser for HDSL, som er en enhed, der er opført på listen, og som handler på vegne af IRISL.«
- 31 Ved skrivelse af 18. november 2013 anførte Rådet som svar på sagsøgerens skrivelse af 31. oktober 2013, at det stadig var af den opfattelse, at sagsøgerens nye udpegelse var begrundet, og at det dermed havde genopført sagsøgerens navn på de omtvistede lister, og Rådet gav samtidig aktindsigt i de beviser, som det havde baseret sig på.
- 32 Ved Rådets afgørelse 2013/685/FUSP af 26. november 2014 om ændring af afgørelse 2010/413 (EUT 2013, L 316, s. 46) og ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1203/2013 af 26. november 2013 om gennemførelse af forordning nr. 267/2012 (EUT 2013, L 316, s. 1) blev navnene på IRISL og HDSL genopført på de omtvistede lister under anvendelse af de nye generelle kriterier, som er fastsat i foranstaltningerne af oktober 2013.
- 33 Den 29. januar 2014 anlagde sagsøgeren sag, der blev registreret under sagsnummer T-64/14, til prøvelse af retsakterne af november 2013 og foranstaltningerne af oktober 2013.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 34 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 16. august 2013 anlagde sagsøgeren, som anført i præmis 20 ovenfor, sag med påstand om annulation af retsakterne af juni 2013, for så vidt som disse retsakter omhandlede sagsøgeren. Dette søgsmål blev registreret under sagsnummer T-423/13.
- 35 Som følge af den delvise nybesættelse af embederne ved Retten blev sag T-423/13 tildelt en ny refererende dommer. Denne blev herefter tilknyttet Anden Afdeling, som nævnte sag følgelig blev henvist til.
- 36 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 29. januar 2014 anlagde sagsøgeren, som anført i præmis 33 ovenfor, sag, der blev registreret under sagsnummer T-64/14, med påstand om annulation af retsakterne af november 2013, for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren, og med påstand om, at det fastslås, at foranstaltningerne af oktober 2013 ikke finder anvendelse, for så vidt som disse foranstaltninger, idet de fastsætter nye generelle kriterier for opførelse på de omtvistede lister, udgjorde retsgrundlaget for retsakterne af november 2013.
- 37 Ved kendelse afsagt af formanden for Rettens Anden Afdeling den 17. juli 2014 er sagerne T-423/13 og T-64/14 i overensstemmelse med artikel 50 i Rettens procesreglement af 2. maj 1991 blevet forenet med henblik på den skriftlige og mundtlige forhandling samt dommen.
- 38 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling og har som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, jf. artikel 89 i Rettens procesreglement, anmodet parterne om at besvare visse skriftlige spørgsmål. Parterne har besvaret disse spørgsmål inden for den af Retten fastsatte frist.

39 I sag T-423/13 har sagsøgeren nedlagt følgende påstande:

- Retsakterne af juni 2013 annulleres, for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren.
- Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

40 I sag T-64/14 har sagsøgeren nedlagt følgende påstande:

- Retsakterne af november 2013 annulleres, for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren.
- Det fastslås på grundlag af artikel 277 TEUF, at foranstaltningerne af oktober 2013 ikke finder anvendelse.
- Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

41 I de forenede sager T-423/13 og T-64/14 har Rådet nedlagt følgende påstande:

- Frifindelse.
- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

Sag T-423/13

42 Til støtte for søgsmålet i sag T-423/13 mod retsakterne af juni 2013 har sagsøgeren fremført fire anbringender. De vedrører for det første en tilsidesættelse af begrundelsespligten, for det andet et åbenbart urigtigt skøn som følge af manglende overholdelse af de generelle kriterier for opførelse på de omtvistede lister, manglende beviser og manglende retsgrundlag, for det tredje en tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsprøvelse og for det fjerde en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet og af grundlæggende rettigheder, såsom ejendomsretten, friheden til at drive egen virksomhed og retten til respekt for privatlivet.

43 Det andet anbringende skal først behandles.

44 Sagsøgeren har nærmere bestemt fremsat to klagepunkter. Det første klagepunkt vedrører et urigtigt skøn og har til formål at gøre gældende, at de begrundelser, der er givet over for sagsøgeren, er forkerte, og at Rådet ikke har fremlagt bevis for nævnte begrundelser. Det andet klagepunkt vedrører et manglende retsgrundlag. Til støtte for det andet klagepunkt har sagsøgeren anført, dels at opførelsen af dennes navn på de omtvistede lister var baseret på opførelsen af IRISL, der blev annulleret ved dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), dels at annullationen af den første opførelse af sagsøgerens navn på de omtvistede lister efter dom af 6. september 2013, Good Luck Shipping mod Rådet (T-57/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:410), burde have medført annullationen af afgørelsen om at opretholde nævnte opførelse på listerne i retsakterne af juni 2013.

45 Rådet har gjort gældende, at opførelse af sagsøgerens navn på de omtvistede lister er baseret på to forskellige kriterier, nemlig kriteriet om at handle på vegne af IRISL og kriteriet om at bistå enheder, hvis navne er opført på de nævnte lister med at unddrage sig de sanktioner, som de er omfattet af. De begrundelser, der er anført i retsakterne af juni 2013, og de fremlagte beviser gør det muligt at begrunde nævnte opførelse på grundlag af det ene eller det andet af de to ovenstående kriterier.

- 46 I denne henseende skal der erindres om, at Rådet ifølge retspraksis råder over en vis skønsbeføjelse med henblik på i det enkelte konkrete tilfælde at afgøre, om de retlige kriterier, som ligger til grund for de omhandlede restriktive foranstaltninger, er opfyldt (jf. dom af 3.7.2014, National Iranian Tanker Company mod Rådet, T-565/12, EU:T:2014:608, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 Imidlertid skal EU's retsinstanser sikre en, principielt fuldstændig, legalitetsprøvelse af alle EU-retsakter under hensyn til de grundlæggende rettigheder, der udgør en integrerende del af EU's retsorden, herunder retsakter, der har til formål at gennemføre resolutioner vedtaget af Sikkerhedsrådet i medfør af kapitel VII i De Forenede Nationers pagt (jf. dom af 3.7.2014, National Iranian Tanker Company mod Rådet, T-565/12, EU:T:2014:608, præmis 55 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 Disse grundlæggende rettigheder omfatter bl.a. overholdelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsprøvelse (jf. dom af 28.11.2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).
- 49 Overholdelse af retten til forsvar, som er fastslået i artikel 41, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og i den foreliggende sag sikret ved artikel 24, stk. 3 og 4, i afgørelse 2010/413 og i artikel 46, stk. 3 og 4, i forordning nr. 267/2012, indebærer retten til at blive hørt og retten til aktindsigt med forbehold af legitime fortrolighedshensyn (jf. i denne retning dom af 28.11.2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, præmis 60 og den deri nævnte retspraksis).
- 50 Retten til en effektiv domstolsprøvelse, som er fastslået i artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder, kræver, at den pågældende skal kunne få kendskab til begrundelsen for den afgørelse, som er truffet i forhold til ham, enten ved at læse selve afgørelsen eller i en meddelelse af begrundelsen på hans begæring, uden at dette berører den kompetente rets beføjelse til at kræve af den omhandlede myndighed, at denne meddeler begrundelsen såvel for at sætte den pågældende i stand til at forsvare sine rettigheder under de bedst mulige betingelser og at afgøre, om sagen bør prøves af de kompetente retter, på grundlag af et fuldt kendskab til sagen, som for at sætte sidstnævnte fuldt ud i stand til at udøve en legalitetsprøvelse af den omhandlede afgørelse (jf. dom af 28.11.2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 Den effektive domstolsprøvelse, der er sikret ved artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder, indebærer bl.a., at EU's retsinstanser skal sikre sig, at en afgørelse, hvis rækkevidde er individuel for den berørte person eller enhed, er baseret på et tilstrækkeligt solidt faktisk grundlag. Dette indebærer en efterprøvelse af de faktiske omstændigheder, der indgår i begrundelsen for nævnte afgørelse, og domstolsprøvelsen skal således ikke begrænses til en vurdering af, om den anførte begrundelse er sandsynlig i abstrakt forstand, men skal indebære en stillingtagen til, om der er belæg for disse grunde, eller i det mindste én af dem, som i sig selv anses for at kunne begrunde nævnte afgørelse (jf. dom af 28.11.2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 52 Domstolskontrollen med lovligheden af en retsakt, hvorved der er vedtaget restriktive foranstaltninger over for en enhed, udstrækker sig til også at omfatte en bedømmelse af de forhold og omstændigheder, der er påberåbt som begrundelse herfor, og en efterprøvelse vedrørende de beviser og oplysninger, som bedømmelsen er baseret på. I tilfælde af tvist tilkommer det Rådet at fremlægge disse oplysninger med henblik på efterprøvelse heraf ved EU's retsinstanser (jf. domme af 6.9.2013, Bateni mod Rådet, T-42/12 og T-181/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:409, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis, og af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis). Det er med andre ord EU's kompetente myndighed, som i tilfælde, hvor den begrundelse, der foreholdes den berørte person, bestrides, skal godtgøre, at den er velbegrundet, og ikke sidstnævnte, der skal føre bevis for, at begrundelsen ikke er

velbegrunderet. Det er vigtigt, at de fremlagte oplysninger eller beviser understøtter den begrundelse, som er foreholdt den berørte person (jf. dom af 3.7.2014, National Iranian Tanker Company mod Rådet, T-565/12, EU:T:2014:608, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

- 53 I den foreliggende sag skal det, inden der foretages en vurdering af, om de klagepunkter, der er påberåbt inden for rammerne af det andet anbringende, og som er nævnt ovenfor i præmis 44, er velbegrunderede, fastslås, hvilke forhold der med føje kan påberåbes af Rådet med hensyn til overholdelse af sagsøgerens ret til forsvar og dennes ret til en effektiv domstolsprøvelse.

Om de forhold, der i den foreliggende sag med føje kan påberåbes af Rådet

- 54 Det skal vurderes, om de beviser, som Rådet har fremlagt inden for rammerne af svarskriftet i sag T-423/13, med føje kan påberåbes til støtte for begrundelserne for opførelse af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, uden at denne krænker sagsøgerens ret til forsvar og dennes ret til en effektiv domstolsprøvelse.
- 55 Det bemærkes for det første, at lovligheden af de anfægtede retsakter principielt kun kan bedømmes ud fra de faktiske og retlige omstændigheder, på grundlag af hvilke de er blevet vedtaget, og ikke ud fra omstændigheder, som Rådet er blevet bekendt med efter vedtagelsen af nævnte retsakter, endog selv om Rådet måtte være af den opfattelse, at de nævnte omstændigheder med rette kunne supplere den begrundelse, der er givet i disse retsakter, og bidrage til at begrunde vedtagelsen heraf. Retten kan således ikke efterkomme Rådets opfordring til ret beset at ændre begrundelsen for disse retsakter (jf. dom af 6.9.2013, Bateni mod Rådet, T-42/12 og T-181/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:409, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 56 Det bemærkes for det andet, at hvad angår en efterfølgende afgørelse om indefrysning af midler kræver overholdelsen af retten til kontradiktion ifølge retspraksis, dels at den berørte bliver meddelt de oplysninger og omstændigheder, som ifølge Rådet berettiger opretholdelsen af opførelsen af vedkommendes navn på de omtvistede lister, og i givet fald de nye forhold, der lægges den pågældende til last, dels at vedkommende får mulighed for på hensigtsmæssig måde at give sin mening om disse omstændigheder til kende (dom af 12.12.2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran mod Rådet, T-228/02, EU:T:2006:384, præmis 126).
- 57 Med andre ord: I tilfælde af en første retsakt, hvormed en enheds midler indefrys, skal de forhold, der lægges den berørte til last, derfor – medmindre tvingende hensyn, der er forbundet med EU's eller medlemsstaternes sikkerhed eller varetagelsen af deres internationale forbindelser, er til hinder herfor – meddeles enten samtidig med vedtagelsen af den omhandlede retsakt eller hurtigst muligt efter den nævnte vedtagelse. På anmodning fra den berørte enhed har sidstnævnte ligeledes ret til at give sin mening til kende vedrørende disse forhold, når retsakten er blevet vedtaget (jf. dom af 6.9.2013, Bank Melli Iran mod Rådet, T-35/10 og T-7/11, EU:T:2013:397, præmis 83 og den deri nævnte retspraksis). Det skal derimod forud for enhver efterfølgende indefrysning af midler være muligt at foretage en ny høring, og i givet fald gives meddelelse om nye omstændigheder, der lægges den pågældende til last (dom af 11.7.2007, Sison mod Rådet, T-47/03, ikke trykt i Sml., EU:T:2007:207, præmis 173 og 178).

- 58 I den foreliggende sag skal det fastslås, at det først er på tidspunktet for afgivelsen af svarskriftet i sag T-423/13 for Retten den 4. november 2013, at Rådet anførte de beviser, der var fundet på internettet den 11. marts 2013 og den 28. oktober 2013, og som Rådet fandt kunne begrunde afgørelsen om at opretholde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister. De omhandlede beviser er følgende:
- a) et curriculum vitæ for en ansat hos sagsøgeren, der blev fundet på internettet den 28. oktober 2013, og hvoraf det nærmere bestemt fremgår, at indehaveren arbejder for sagsøgeren, som er agent for HDSL i havnen i Jebel Ali (De Forenede Arabiske Emirater), og træder til, hver gang IRISL anløber nævnte havn, for at yde IRISL den nødvendige bistand
 - b) en udskrift fra hjemmesiden for sammenslutningen af rederiagenturer i Dubai, fundet på internettet den 11. marts 2013, som viser, at navnet på sagsøgerens repræsentant svarer til navnet på repræsentanten for selskabet Great Ocean Shipping Service
 - c) et curriculum vitæ for en person, der er bosiddende i Sharjah (De Forenede Arabiske Emirater), fundet den 11. marts 2013 på hjemmesiden for et selskab i Sharjah, hvoraf fremgår, at den omhandlede person har arbejdet for sagsøgeren og selskabet Great Ocean Shipping Service siden februar 2010
 - d) en udskrift fra hjemmesiden for organisationen for iranske eksportører af produkter inden for minedrift og ingeniørtjenester, fundet på internettet den 28. oktober 2013, hvoraf fremgår, at sagsøgeren præsenterer sig som agent for HDSL.
- 59 I denne henseende bemærkes for det første, at Rådet før datoen for vedtagelsen af retsakterne af juni 2013 blot var i besiddelse af forhold fundet på internettet den 11. marts 2013. Allerede af denne grund har Rådet dog i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i præmis 55 ovenfor, ikke påberåbt sig de beviser, der er fundet på internettet efter datoen for vedtagelsen af retsakterne af juni 2013, nemlig den 28. oktober 2013, til støtte for de nævnte retsakter.
- 60 Det bemærkes for det andet, at afgørelsen om at opretholde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, der findes i retsakterne af juni 2013, er en efterfølgende afgørelse om restriktive foranstaltninger, og Rådet var således forpligtet til at meddele sagsøgeren de oplysninger og omstændigheder, som ifølge Rådet begrundet nævnte opretholdelse, før vedtagelsen af nævnte afgørelse i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i præmis 56 og 57 ovenfor.
- 61 Denne konstatering ændres ikke af det argument, som Rådet har anført i retsmødet, hvorefter sagsøgeren i overensstemmelse med EU-retspraksis burde have fremsat en anmodning om aktindsigt for at få kendskab til de beviser, der er nævnt i præmis 58 ovenfor, og Rådet ikke, da sagsøgeren ikke har gjort dette, var forpligtet til uden videre at give aktindsigt.
- 62 I denne henseende bemærkes, at når tilstrækkeligt præcise oplysninger, som gør det muligt for den berørte enhed effektivt at give sin mening til kende vedrørende de forhold, som den lægges til last af Rådet, er blevet meddelt denne, indebærer princippet om overholdelse af retten til forsvar ifølge retspraksis ikke en forpligtelse for Rådet til uden videre at give adgang til de dokumenter, der er indeholdt i dens sagsakter. Det er kun efter anmodning herom fra den berørte part, at Rådet har pligt til at give adgang til alle administrative dokumenter, der ikke er fortrolige, og som vedrører den omhandlede foranstaltning (jf. dom af 6.9.2013, Bank Melli Iran mod Rådet, T-35/10 og T-7/11, EU:T:2013:397, præmis 84 og den deri nævnte retspraksis).
- 63 I den foreliggende sag har sagsøgeren imidlertid ikke i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i præmis 57 ovenfor, fået meddelt nogen oplysninger, der gør det muligt for denne på hensigtsmæssig måde at give sin mening til kende om de forhold, som denne lægges til last af Rådet,

før vedtagelsen af retsakterne af juni 2013. De nye beviser, som Rådet baserede sig på for at opføre sagsøgerens navn på de omtvistede lister, fremgik desuden hverken af Rådets skrivelse af 10. juni 2013 (jf. præmis 19 ovenfor) eller af retsakterne af juni 2013.

- 64 Som Rådet selv har medgivet, er de nye beviser, som nævnt i præmis 58 ovenfor, desuden offentligt tilgængelige, eftersom de findes på internettet. Det følger heraf, at der ikke er nogen tvingende hensyn vedrørende sikkerhed eller varetagelse af Den Europæiske Unions og medlemsstaternes internationale forbindelser, som kan være til hinder for underretningen om de nævnte forhold før vedtagelsen af retsakterne af juni 2013.
- 65 Endelig bemærkes, at hvis Rådet kunne påberåbe sig de oplysninger, der er nævnt i svarskriftet i sag T-423/13, ville dette gøre det muligt for Rådet at fremføre yderligere begrundelser med henblik på at supplere dem, der er nævnt i retsakterne af juni 2013, hvilket desuden krænker sagsøgerens ret til forsvar og dennes ret til en effektiv domstolsprøvelse. Da sagsøgeren således ikke havde været i stand til at få kendskab til disse begrundelser i rette tid til dels at forsvare sin holdning i forbindelse med den administrative procedure, dels vurdere om opførelsen af dennes navn på de omtvistede lister er velbegrundet og muligheden for at anlægge sag, havde sagsøgeren kun replikken og den mundtlig forhandling til at fremsætte sine bemærkninger mod sådanne begrundelser. Dermed påvirkes princippet om parternes ligestilling for EU's retsinstanser (jf. i denne retning dom af 6.9.2013, Bateni mod Rådet, T-42/12 og T-181/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:409, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).
- 66 På denne baggrund skal det fastslås, at de oplysninger, som blev meddelt for første gang inden for rammerne af svarskriftet i sag T-423/13, ikke kan tages i betragtning af Retten, selv om de gør det muligt at begrunde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister. At tage sådanne forhold i betragtning ville dels krænke princippet om, at lovligheden af de anfægtede retsakter kun kan bedømmes ud fra de faktiske og retlige omstændigheder, på grundlag af hvilke de er blevet vedtaget, dels sagsøgerens ret til forsvar og dennes ret til en effektiv domstolsprøvelse.
- 67 Herefter skal det undersøges, om Rådet har begået et fejlskøn, da det antog, at afgørelsen om at genopføre sagsøgerens navn på de omtvistede lister var tilstrækkelig underbygget uden de beviser, som blev fremført inden for rammerne af svarskriftet i sag T-423/13.

Om velbegrundetheden af klagepunktet vedrørende et fejlskøn

- 68 Som det fremgår af præmis 44 ovenfor, har sagsøgeren anført, at de begrundelser, der er lagt til grund for opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, er forkerte, og at Rådet ikke har fremlagt bevis for nævnte begrundelser.
- 69 Rådet har hertil anført, at opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, som det er nævnt i præmis 45 ovenfor, er baseret på to forskellige kriterier, nemlig kriteriet om at handle på vegne af IRISL og kriteriet om at bistå enheder, hvis navne er opført på de nævnte lister, med at unddrage sig de sanktioner, som de er omfattet af. Rådet har gjort gældende, at selv om Retten måtte finde, at begrundelserne vedrørende det første kriterium ikke er underbyggede, kunne nævnte opførelse vise sig at være begrundet på grundlag af de begrundelser, som henviser til det andet kriterium.
- 70 I denne henseende bemærkes, at Rådet med henblik på at begrunde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister vedrørende det første kriterium, der er nævnt i præmis 69 ovenfor, har hævdet, at sagsøgeren kontrolleres af M.M.F., der har været regionaldirektør for IRISL for De Forenede Arabiske Emirater, at sagsøgeren træder til i sin egenskab af agent for HDSL som skibsagent for IRISL i havnen i Jebel Ali, og at sagsøgeren har udstedt falske transportdokumenter til gavn for IRISL og de enheder, som ejes eller kontrolleres af IRISL. Hvad angår det andet kriterium, der er nævnt i præmis 69 ovenfor, hævdes det, at sagsøgeren er blevet oprettet for at erstatte en enhed, der var blevet omfattet af EU's

sanktioner og derefter indtrådt i likvidation, for så vidt dels som sagsøgeren og den omhandlede enhed repræsenteres af den samme person i sammenslutningen af rederiagenter i Dubai, dels som den omhandlede enhed har leveret tjenesteydelser som skibsagent til HDSL, og sagsøgeren stadig leverer disse samme tjenesteydelser til nævnte enhed, der har været opført siden den 26. juli 2010, hvilket gør det muligt for enheden at unddrage sig de sanktioner, som den er omfattet af.

- 71 Det skal imidlertid bemærkes, at de eneste beviser, Rådet har fremlagt, er dem, der er nævnt i præmis 58 ovenfor, som af de grunde, der er nævnt i præmis 59-66 ovenfor, ikke kan tages i betragtning.
- 72 Det må derfor fastslås, at i mangel på beviser, som Rådet med rette kan påberåbe sig, baserer opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister sig kun på principerklæringer, og dette uanset om der er tale om begrundelser for opførelse, der henviser til det første kriterium eller til det andet kriterium (jf. præmis 69 ovenfor).

Om velbegrundetheden af klagepunktet vedrørende en retlig fejl

- 73 Inden for rammerne af det andet anbringende har sagsøgeren desuden, som det er nævnt i præmis 44 ovenfor, gjort gældende, at opførelsen af dennes navn på de omtvistede lister savner retsgrundlag efter afsigelse af dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453). Sagsøgeren har anført et sådant argument i replikken under henvisning til, at den omhandlede dom endnu ikke var blevet afsagt ved indgivelsen af søgsmålet. Inden for rammerne af sit svar på foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse har sagsøgeren desuden bemærket, at Retten i ovennævnte dom fastslog, at Rådet ikke havde begrundet opførelsen af IRISL's navn på de omtvistede lister, og at opførelsen af navnene på de enheder (herunder sagsøgeren), som var ejet eller kontrolleret af IRISL eller handlede på vegne af IRISL, dermed var blevet ulovlig med virkning fra juli 2010 (tidspunktet for den første opførelse af IRISL). Sagsøgeren har tilføjet, at ifølge Rettens praksis medfører en dom om annullation, at »den omhandlede enheds navn fjernes fra retsordenen med tilbagevirkende kraft, og at opførelsen anses for aldrig at have eksisteret«. Ifølge sagsøgeren finder dette princip anvendelse i den foreliggende sag.
- 74 Rådet har bestridt sagsøgerens argument og har inden for rammerne af sit svar på foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse bl.a. gjort gældende, at sagsøgeren i replikken, der blev indsendt efter afsigelse af dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), ikke har påberåbt sig et anbringende eller et argument om, at opførelserne af navnene på IRISL og de andre omhandlede enheder på de omtvistede lister var blevet anset for aldrig at have eksisteret på tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne af juni 2013. Ifølge Rådet kan et sådant anbringende eller argument derfor ikke efterprøves af Retten i den foreliggende sag uden at fastslå noget, der går ud over det, der er gjort gældende (»ultra petita«).
- 75 I denne henseende bemærkes, at i modsætning til, hvad Rådet har anført, har sagsøgeren i replikken opfordret Retten til at fastslå de konsekvenser, som dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), har for retsakterne af juni 2013 (jf. præmis 44 ovenfor), og de bemærkninger, som sagsøgeren har formuleret i forbindelse med sit svar på foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse, er kun en udvikling af nævnte argument, som derfor kan antages til realitetsbehandling.
- 76 Endvidere bemærkes under alle omstændigheder, at de konsekvenser, der følger af en dom fra Retten, der har fået retskraft, er en del af de anbringender om grundlæggende retsprincipper, der af egen drift kan rejses af EU's retsinstanser (jf. analogt dom af 1.6.2006, P & O European Ferries (Vizcaya) og Diputación Foral de Vizcaya mod Kommissionen, C-442/03 P og C-471/03 P, EU:C:2006:356, præmis 45). Det følger heraf, at Retten, også selv om sagsøgeren ikke havde fremført argumenter inden for rammerne af replikken eller dennes svar på foranstaltningerne med henblik på sagens

tilrettelæggelse, af egen drift havde skullet efterprøve virkningerne af dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453) for de anfægtede retsakter.

- 77 Hvad angår vurderingen af, om sagsøgerens argument om, at Rådet har begået en retlig fejl, er gyldigt, bemærkes, at det fremgår af retspraksis, at gyldigheden af opførelsen af en enheds navn på listen over personer eller enheder, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger på grund af deres tilknytning til en anden enhed, hvis navn er blevet opført på nævnte liste, er underlagt betingelsen om, at navnet på denne anden enhed på tidspunktet for opførelse skal være gyldigt opført på denne liste. Ifølge denne retspraksis er indefrysning af midler tilhørende de enheder, der ejes eller kontrolleres af en enhed, hvis navn er blevet gyldigt opført på den omhandlede liste, eller som handler på denne anden enheds vegne, nødvendig og egnet til at sikre effektiviteten af de foranstaltninger, der er vedtaget over for denne sidstnævnte enhed, og til at garantere, at disse foranstaltninger ikke omgås. Det følger heraf, at opførelsen på nævnte lister af navnene på enheder, der handler på vegne af, eller som leverer vigtige tjenesteydelser til IRISL, eller på andre enheder, der handler på vegne af IRISL, da IRISL's navn ikke var gyldigt opført på de omtvistede lister, ikke længere kan begrundes ved formålet om at sikre, at de foranstaltninger, der er vedtaget over for IRISL, er effektive, og at disse foranstaltninger ikke omgås (jf. i denne retning dom af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453, præmis 75-77; jf. desuden dom af 9.12.2014, BT Telecommunications mod Rådet, T-440/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:1042, præmis 149 og den deri nævnte retspraksis).
- 78 I den foreliggende sag bemærkes, at dom Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453) blev afsagt den 16. september 2013, og at den annullerede de restriktive foranstaltninger over for IRISL og andre enheder, herunder HDSL og SAPID. Det bemærkes i denne forbindelse, at de restriktive foranstaltninger over for IRISL blev brugt til at begrunde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister i forhold til det første kriterium, der er nævnt i præmis 69 ovenfor, nemlig kriteriet om at handle på vegne af IRISL, mens de restriktive foranstaltninger over for HDSL og SAPID, således som det fremgår af ordlyden af retsakterne af juni 2013 (jf. præmis 18 ovenfor), blev brugt til at begrunde opførelsen af sagsøgerens navn på de nævnte lister i forhold til det andet kriterium, der er nævnt i præmis 69 ovenfor, dvs. kriteriet om at bistå udpegede enheder med at unddrage sig de sanktioner, som de er omfattet af.
- 79 Selv om det er korrekt, at virkningerne af opførelsen af navnene på IRISL, HDSL og SAPID på de omtvistede lister er, uanset artikel 280 TEUF, blevet opretholdt indtil udløbet af fristen i artikel 60, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, dvs. regnet fra udløbet af appelfristen i artikel 56, stk. 1, i nævnte statut, skal det dog alligevel fastslås, at nævnte opførelse, når nævnte frist er udløbet, er blevet fjernet fra retsordenen med tilbagevirkende kraft, som om den aldrig havde eksisteret (dom af 28.5.2013, Abdulrahim mod Rådet og Kommissionen, C-239/12 P, EU:C:2013:331, præmis 68; jf. desuden dom af 9.12.2014, BT Telecommunications mod Rådet, T-440/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:1042, præmis 149 og den deri nævnte retspraksis).
- 80 Retten kan således fastsætte en frist, inden for hvilken virkningerne af annullationen af en retsakt udsættes for at gøre det muligt for Rådet at afhjælpe de fastslåede tilsidesættelser ved i givet fald at vedtage nye generelle kriterier for opførelse på listen af personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, og nye restriktive foranstaltninger, som tager sigte på for fremtiden at indefryse den omhandlede enheds pengemidler. Det skal imidlertid understreges, at hverken de nævnte nye generelle kriterier for opførelse eller de nævnte nye restriktive foranstaltninger gør det muligt at gøre de foranstaltninger, der ved en dom fra Retten blev anset for ulovlige, gyldige (jf. i denne retning dom af 22.9.2015, First Islamic Investment Bank mod Rådet, T-161/13, EU:T:2015:667, præmis 102).

- 81 Det følger heraf, at udsættelsen af virkningerne af, at en retsakt annulleres, ikke ændrer det princip, der er anført i den retspraksis, der er nævnt i præmis 79 ovenfor, om, at annulationen af de omhandlede retsakter efter udløbet af fristen for udsættelse skaber virkninger med tilbagevirkende kraft, som kan gøre det muligt at fastslå, at de retsakter, der er omfattet af annulationen, aldrig har eksisteret.
- 82 Uanset om der er tale om det første kriterium om, at sagsøgeren handler på vegne af IRISL, eller om det andet kriterium om, at sagsøgeren bistår udpegede enheder med at unddrage sig de sanktioner, som de er omfattet af, ved at handle på vegne af HDSL og SAPID, eller ved at have erstattet Great Ocean Shipping Services for at genoptage de aktiviteter, som Great Ocean Shipping Services udførte for HDSL, er det, for så vidt som opførelserne af navnene på IRISL, HDSL og SAPID på de omtvistede lister blev annulleret af Retten, i den foreliggende sag ikke muligt at begrunde vedtagelsen og opretholdelsen af restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren på grundlag af det ene eller det andet kriterium, da disse forudsætter, at der findes en gyldig opførelse af de nævnte enheder (jf. i denne retning dom af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453, præmis 75-77; jf. desuden analogt dom af 9.12.2014, BT Telecommunications mod Rådet, T-440/11, EU:T:2014:1042, præmis 149 og den deri nævnte retspraksis).
- 83 Det skal derfor fastslås, at Rådet har begået en retlig fejl ved at basere afgørelsen om at opretholde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister på de begrundelser, der knytter sig til det ene eller det andet af de kriterier, der er nævnt i præmis 82 ovenfor.
- 84 Der skal således gives medhold i det andet anbringende i søgsmålet samt i det søgsmål, der er anlagt i sag T-423/13, og retsakterne af juni 2013 skal annulleres, for så vidt som de vedrører sagsøgeren, uden at det er nødvendigt at efterprøve de andre anbringender i søgsmålet.

Sag T-64/14

- 85 I sag T-64/14 har sagsøgeren anført syv anbringender til støtte for sin påstand om annulation af retsakterne af november 2013. Disse anbringender vedrører for det første et manglende retsgrundlag for de anfægtede retsakter som følge af, at de generelle kriterier for opførelse, der er fastsat i foranstaltningerne af oktober 2013, er ulovlige, for det andet en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, principperne om retskraft, retssikkerhed, ne bis in idem, res judicata og forbud mod forskelsbehandling, for det tredje en tilsidesættelse af begrundelsespligten, for det fjerde en tilsidesættelse af retten til forsvar, for det femte et fejlskøn, manglende overholdelse af kriterierne for oprettelse af de omtvistede lister, manglende beviser til at begrunde de vedtagne restriktive foranstaltninger samt nærmere bestemt en retlig fejl, for det sjette en tilsidesættelse af grundlæggende rettigheder, nemlig ejendomsretten, friheden til at drive egen virksomhed og retten til omdømme, og for det syvende magtfordrejning begået af Rådet.
- 86 Det femte anbringende skal behandles først.
- 87 Sagsøgeren har inden for rammerne af det femte anbringende fremsat seks argumenter. For det første har sagsøgeren anført, at afgørelsen om at opretholde opførelsen af IRISL's navn på de omtvistede lister endnu ikke var vedtaget i forbindelse med afgørelsen om at opretholde opførelsen af sagsøgerens navn på nævnte lister i retsakterne af november 2013. For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at selskabet ikke har leveret nogen form for ydelse til IRISL. For det tredje har sagsøgeren bemærket, at afgørelsen om at opretholde opførelsen af HDSL's navn på disse lister heller ikke var blevet vedtaget, da sagsøgerens navn blev genopført på de samme lister, og at denne sidste opførelse, der var begrundet i den omstændighed, at sagsøgeren leverede vigtige tjenesteydelser til HDSL, derfor er ubegrundet. For det fjerde mener sagsøgeren, at den omstændighed at være agent for HDSL ikke kan begrunde opførelsen af enhedens navn på de omhandlede lister, og inden for rammerne af replikken har sagsøgeren tilføjet, at de forklaringer, som Rådet har givet for at præcisere begrundelsen for nævnte opførelse, er indgivet for sent og utilstrækkeligt godtgjorte. For det femte har sagsøgeren hævdet, at der

ikke foreligger beviser for, at enheden har forbindelse til nuklear spredning. For det sjette leverede sagsøgerens ansatte, hvis curriculum vitæ Rådet har fremlagt, ikke tjenesteydelser til IRISL's skibe, som desuden aldrig anløber havnen i Jebel Ali.

- 88 Rådet har bestridt, at der er grundlag for sagsøgerens anbringender. For det første har Rådet gjort gældende, at navnene på IRISL og HDSL stadig var opført på de omtvistede lister på tidspunktet for opførelsen af sagsøgerens navn på de nævnte lister, eftersom Retten, da den annullerede opførelsen af deres navne, også fastsatte opretholdelsen af virkningerne af de omhandlede retsakter, indtil den delvise annulation af forordning nr. 267/2012 (dom af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453, præmis 80-83) fik virkning, dvs. indtil udløbet af fristen for appel til Domstolen, der er fastsat i artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol. For det andet har Rådet fastholdt, at de tjenesteydelser, som sagsøgeren har leveret til HDSL i sin egenskab af agent, er vigtige, eftersom HDSL uden disse tjenesteydelser ikke kunne operere i De Forenede Arabiske Emirater. For det tredje har Rådet anført, at de kriterier, på baggrund af hvilke sagsøgerens navn er blevet opført på de disse lister, ikke er dem, der vedrører sagsøgerens forbindelse til nuklear spredning, men de generelle kriterier for opførelse, der er fastsat i foranstaltningerne af oktober 2013, som er nævnt i præmis 25 ovenfor. For det fjerde har Rådet gjort gældende, at det har forelagt beviserne for opretholdelsen af sagsøgerens navn på de samme lister, bl.a. ved at fremlægge et curriculum vitæ for en af enhedens ansatte, hvorefter fremgår, at nævnte medarbejder træder til, når IRISL's skibe anløber havnen i Jebel Ali.
- 89 Det bemærkes, at opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister er blevet foretaget på grundlag af de generelle kriterier for opførelse, der er fastsat i foranstaltningerne af oktober 2013, som bl.a. gør det muligt at opføre navnene på »personer eller enheder, som ejes eller kontrolleres af IRISL, som handler på vegne af IRISL eller leverer forsikringsydelser eller andre vigtige tjenesteydelser til IRISL, eller til enheder ejet eller kontrolleret af IRISL, eller som handler på vegne af IRISL«, og er blevet begrundet på følgende måde: »[Sagsøgeren] leverer vigtige tjenesteydelser til HDSL, som er en enhed, der er opført på listen, og som handler på vegne af IRISL.«
- 90 Opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister trådte i kraft den 16. november 2013 og var baseret på den omstændighed, at sagsøgeren i sin egenskab af agent leverede vigtige tjenesteydelser til HDSL, som var en enhed, som handler på vegne af IRISL. Begrundelsen for nævnte opførelse bestod således af to indbyrdes forbundne dele, den første del vedrører, at sagsøgeren leverede vigtige tjenesteydelser til HDSL, og den anden del, at HDSL var en enhed, som handler på vegne af IRISL.
- 91 Som det er anført i præmis 78 ovenfor, er opførelserne af navnene på IRISL og HDSL på de omtvistede lister blevet annulleret af Retten (dom af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453), og som det fremgår af præmis 79 ovenfor, skal disse opførelser som følge af den tilbagevirkende kraft af deres annulation anses for aldrig at have eksisteret.
- 92 Som det er anført i præmis 32 ovenfor, blev navnene på IRISL og HDSL genopført på de omtvistede lister den 26. november 2013, dvs. efter opførelsen af sagsøgerens navn på de nævnte lister den 16. november 2013.
- 93 Det fremgår af det ovenstående, at på tidspunktet for opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, som ifølge den retspraksis, der er nævnt i præmis 55 ovenfor, er datoen for vurderingen af de anfægtede retsakters lovlighed, var navnene på IRISL og HDSL ikke gyldigt opført på de nævnte lister.
- 94 Det skal dermed fastslås, at Rådet af de samme grunde som dem, der er anført i præmis 77-82 ovenfor, og som sagsøgeren har gjort gældende, har begået en retlig fejl ved med retsakterne af november 2013 at træffe afgørelse om at opretholde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister på grundlag af opførelsen af navnene på IRISL og HDSL på de nævnte lister, idet opførelsen af navnene på disse enheder på disse lister på datoen for opførelsen af sagsøgerens navn på de samme lister ikke var gyldig.

- 95 Som anført i præmis 77 ovenfor, kan opførelsen på nævnte lister af sagsøgerens navn med den begrundelse, at selskabet leverer vigtige tjenesteydelser til HDSL, der handler på vegne af IRISL, når IRISL's og HDSL's navn ikke var gyldigt opført på de omtvistede lister, ikke længere begrundes med formålet om at sikre, at de foranstaltninger, der er vedtaget over for IRISL og HDSL, er effektive, og at disse foranstaltninger ikke omgås (jf. i denne retning dom af 16.9.2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet, T-489/10, EU:T:2013:453, præmis 75-77; jf. desuden dom af 9.12.2014, BT Telecommunications mod Rådet, T-440/11, ikke trykt, EU:T:2014:1042, præmis 149 og den deri nævnte retspraksis).
- 96 Denne konklusion modsiges ikke af det argument, som Rådet har påberåbt sig i forbindelse med sit svar på foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse, hvorved Rådet har gjort gældende, at de omstændigheder, der er nævnt i begrundelsen for opførelsen af IRISL's navn på de omtvistede lister, ikke var blevet anfægtet ved dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), og at fra datoen for ændringen af de generelle kriterier for opførelse ved foranstaltningerne af oktober 2013, der blev vedtaget med henblik på at afhjælpe de ulovligheder, som nævnte dom fastslog, blev de samme omstændigheder, som havde begrundet nævnte opførelse, der blev annulleret af Retten, således i overensstemmelse med et af de nævnte generelle kriterier for opførelse, nemlig det kriterium, der tillader opførelse på de nævnte lister af navnene på personer eller enheder, der har unddraget sig eller overtrådt bestemmelserne i De Forenede Nationers resolutioner eller i EU's retsakter. Med andre ord gjorde nævnte ændring af de generelle kriterier for opførelse ved foranstaltningerne af oktober 2013, som trådte i kraft før opførelsen af sagsøgerens navn på disse lister, som blev foretaget ved retsakterne af november 2013, ifølge Rådet opførelsen af navnene på IRISL og HDSL på de samme lister gyldig fra datoen for vedtagelsen af disse foranstaltninger.
- 97 Det bemærkes dog, at den omstændighed, at Rådet i den periode, hvor virkningerne af den annulation, der blev fastsat i dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), var udsat, og før opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister ved retsakterne af november 2013 med vedtagelsen af foranstaltningerne af oktober 2013 ændrede de generelle kriterier for opførelse på listen over personer eller enheder, der var omfattet af restriktive foranstaltninger, bl.a. for at sikre, at opførelsen af navnene på IRISL og HDSL på de nævnte lister blev i overensstemmelse med disse nye generelle kriterier for opførelse, ikke svækker den konklusion, der er anført i præmis 79-81 og 91 ovenfor, om, at opførelsen af navnene på IRISL og HDSL på disse lister, da perioden for udsættelse af virkningerne af den annulation, der er fastslået i ovennævnte dom, udløb, er blevet fjernet fra retsordenen med tilbagevirkende kraft, som om de aldrig havde eksisteret. Den blotte ændring af de nævnte nye generelle kriterier for opførelse medfører således ikke, at opførelsen af navnene på IRISL og HSL på de omhandlede lister, som blev foretaget på grundlag af de tidligere generelle kriterier for opførelse, bliver gyldige fra tidspunktet for nævnte ændring, og gør det dermed ikke muligt at afhjælpe de ulovligheder, der blev konstateret ved dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), som annullerede de nævnte opførelser.
- 98 En anden fortolkning end den, der er anført i præmis 97 ovenfor, ville gå imod det i præmis 55 ovenfor nævnte princip. Faktiske og retlige omstændigheder efter opførelsen af navnene på IRISL og HDSL på de omtvistede lister kan således ikke tages i betragtning ved vurderingen af, om de nævnte opførelser er lovlige.
- 99 Det følger heraf, at Rådet, som det er anført i præmis 80 ovenfor, ikke ved den blotte ændring af de generelle kriterier for opførelse ved foranstaltningerne af oktober 2013 kunne afhjælpe de ulovligheder, der blev konstateret ved dom af 16. september 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl. mod Rådet (T-489/10, EU:T:2013:453), og opretholde opførelsen af navnene på IRISL og HDSL på de omtvistede lister. Hvad desuden angår nævnte opførelse skal det fastslås, at Rådet ikke nøjedes med den blotte ændring af de nævnte generelle kriterier for opførelse, men foretog nye opførelser bl.a. baseret på disse nye generelle kriterier for opførelse. Som det er anført i præmis 92

og 93 ovenfor, trådte disse nye opførelser imidlertid i kraft efter opførelsen af sagsøgerens navn på de nævnte lister og gjorde det af de grunde, der er nævnt i præmis 94 og 95, dermed ikke muligt at begrunde denne seneste opførelse på grundlag af retsakterne af november 2013.

- 100 Det følger heraf, at der bør gives medhold i det femte anbringende, og at retsakterne af november 2013 bør annulleres, for så vidt som de vedrører sagsøgeren, uden at det er nødvendigt at undersøge hverken de øvrige anbringender eller ulovlighedsindsigelsen vedrørende de generelle kriterier for opførelse, der er fastsat ved foranstaltningerne af oktober 2013.

Virkningerne af den delvise annulation af de anfægtede akter

- 101 Hvad angår gennemførelsesforordning nr. 522/2013, hvorved sagsøgerens navn blev opført på listen i bilag IX til forordning nr. 267/2012, bemærkes, at nævnte forordning ikke har nogen retsvirkninger efter vedtagelsen af forordning nr. 1154/2013. Annulationen af gennemførelsesforordning nr. 522/2013, for så vidt som nævnte retsakt vedrører sagsøgeren, vedrører derfor kun de virkninger, som denne retsakt har medført i perioden fra datoen for dens ikrafttræden til datoen for vedtagelsen af forordning nr. 1154/2013.
- 102 Hvad angår afgørelse 2013/270, hvorved sagsøgerens navn blev opført på listen i bilag II til afgørelse 2010/413, bemærkes, at virkningerne af annulationen, for så vidt som nævnte retsakt vedrører sagsøgeren, er umiddelbare og definitive.
- 103 Hvad angår de tidsmæssige virkninger af annulationen af forordning nr. 1154/2013 bemærkes, at i medfør af artikel 60, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol har annulationen af denne forordning, for så vidt som denne retsakt vedrører sagsøgeren, uanset artikel 280 TEUF først retsvirkning fra datoen for udløbet af den appelfrist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut, eller, såfremt appel er iværksat inden for denne frist, fra stadfæstelsen eller fra afvisningen af appellen (jf. analogt dom af 16.9.2011, sag T-316/11, Kadio Morokro mod Rådet, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:484, præmis 38, og af 6.9.2013, Good Luck Shipping mod Rådet, T-57/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:410, præmis 74).
- 104 Hvad angår afgørelse 2010/413, som ændret ved afgørelse 2013/661, bemærkes, at Retten i henhold til artikel 264, stk. 2, TEUF, dersom den skønner det nødvendigt, kan angive, hvilke af den annullerede retsakts virkninger der skal betragtes som bestående (jf. i denne retning dom af 6.9.2013, Europäisch-Iranische Handelsbank mod Rådet, T-434/11, EU:T:2013:405, præmis 220, og dom Good Luck Shipping mod Rådet, T-57/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:410, præmis 75).
- 105 I denne henseende vil en forskel mellem den dato, hvor den delvise annulation af forordning nr. 1154/2013 om ændring af bilag IX til forordning nr. 961/2010 får virkning, og den tilsvarende dato for bilag II til afgørelse 2010/413, som affattet ved afgørelse 2013/661, kunne være til alvorlig skade for retssikkerheden, eftersom disse to retsakter fastsætter foranstaltninger, der er identiske for så vidt angår sagsøgeren.
- 106 Virkningerne af bilag II til afgørelse 2010/413, som affattet ved afgørelse 2013/661, skal derfor opretholdes for så vidt angår sagsøgeren, indtil den delvise annulation af forordning nr. 1154/2013 får virkning på bilag IX til forordning nr. 267/2012 (jf. analogt dom af 11.12.2012, Sina Bank mod Rådet, T-15/11, EU:T:2012:661, præmis 89, og af 6.9.2013, Good Luck Shipping mod Rådet, T-57/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:410, præmis 76).

Sagsomkostningerne

¹⁰⁷ I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Rådet har tabt sagen i de to forenede sager T-423/13 og T-64/14, bør det pålægges dette at bære sine egne omkostninger og at betale sagsøgerens omkostninger i overensstemmelse med dennes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Anden Afdeling):

- 1) **For så vidt som disse retsakter vedrører Good Luck Shipping LLC, annulleres:**
 - **Rådets afgørelse 2013/270/FUSP af 6. juni 2013 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran**
 - **Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 522/2013 af 6. juni 2013 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 267/2012 om restriktive foranstaltninger over for Iran**
 - **Rådets afgørelse 2013/661/FUSP af 15. november 2013 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran**
 - **Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1154/2013 af 15. november 2013 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 267/2012 om restriktive foranstaltninger over for Iran.**
- 2) **For så vidt som afgørelse 2013/661 vedrører Good Luck Shipping, opretholdes dens virkninger, indtil annullationen af forordning nr. 1154/2013 får virkning.**
- 3) **Rådet for Den Europæiske Union bærer sine egne omkostninger og betaler Good Luck Shippings omkostninger.**

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 24. maj 2016.

Underskrifter

Indhold

Baggrunden for tvisten	2
Retsforhandlinger og parternes påstande	6
Retlige bemærkninger	7
Sag T-423/13	7
Om de forhold, der i den foreliggende sag med føje kan påberåbes af Rådet	9
Om velbegrundetheden af klagepunktet vedrørende et fejlskøn	11
Om velbegrundetheden af klagepunktet vedrørende en retlig fejl	12
Sag T-64/14	14
Virkningerne af den delvise annullation af de anfægtede akter	17
Sagsomkostningerne	18